

Alegeri parlamentare 2014

Analiza platformelor electorale dintr-o perspectivă de gen

Femeile sunt ignorate de concurenții electorali

Metodologie:

Platformele electorale au fost analizate prin prisma domeniilor feminizate și cele care în mod prioritar afectează femeile. Următoarele dimensiuni constituie criteriile de analiză a platformelor electorale:

1. Politici de sănătate și educație: femeile cu precădere domina aceste domenii în calitate de angajate și accesarea serviciilor.
2. Măsuri de sprijin pentru creșterea și educarea copiilor
3. Politici de asistență pentru familiile mono-parentale și sărace
4. Femeile migrante
5. Reducerea diferențelor salariale
6. Pensionarea
7. Canalizarea zonelor rurale: femeile sunt cele care spală și gătesc – activități casnice care presupun utilizarea apei în cantități mai mari decât consumul.
8. Regularea domeniului confecțiilor (frabicile de cusut)
9. Violența domestică asupra femeilor
10. Femei cu dizabilități

În același timp, platformele electorale vor fi analizate și din perspectiva domeniilor masculinizate, cum ar fi:

1. Armată
2. Agricultură
3. IT
4. Afaceri/investiții
5. Poliție/securitate
6. Biserică

Compararea platformelor electorale prin prisma acestor două dimensiuni ne va permite să constatăm cât de masculinizate sau feminizate sunt platformele electorale și cât de inclusive/sensibile sunt dintr-o perspectivă de gen.

Analiză

Constatări generale:

Concurenții politici angajați în cursa electorală pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 nu sunt dedicați îmbunătățirii situației femeilor din Republica Moldova. Platformele electorale sunt puternic masculinizate și foarte generaliste evitând propunerea unor politici concrete care vizează

în mod direct femeile. Domeniile cele mai vizate în programele electorale sunt agricultura, IT și investițiile. Aceste domenii sunt puternic masculinizate așa cum bărbații sunt într-un număr mare antrenați în aceste domenii. **Doar un singur concurent electoral are prevăzut în platforma sa electorală implementarea unui program național de creditare și susținere a afacerilor lansate de femei. Restul concurenților electorali nu-și propun deloc să atragă femeile în agricultură, domeniul investițiilor și IT.**

Multe platforme electorale fac referire la lupta cu corupția și crearea unui stat de drept prin asigurarea unei justiții independente. Aceste domenii sunt importante și necesită atenție din partea politicianilor sau a viitorilor parlamentari. Totuși, unele platformele electorale cuprind DOAR aceste domenii care sunt prezentate ca fiind problematice, însă puține platforme electorale răspund la întrebarea CUM se va realiza lupta cu corupția și CUM se va asigura o justiție independentă.

Sănătatea și educația sunt alte două domenii des menționate în platformele electorale. Aceste domenii sunt puternic feminizate așa cum femeile le domină atât în calitate de angajate, cât și în calitate de consumatoare a serviciilor oferite. **Totuși, aceste domenii nu sunt abordate în platformele electorale dintr-o perspectivă de gen.** Femeile nu apar ca un grup țintă distinct ce vor beneficia de pe urma măsurilor propuse de concurenții electorali. Măsurile de îmbunătățire a sistemului de sănătate și educație, deseori fac referire doar la conținutul acestor domenii. De exemplu, unele platforme electorale se referă la educație doar prin prisma reformei educaționale care vizează îmbunătățirea calității educației, însă nu și a vieților femeilor care lucrează în acest domeniu. **Femeile domină aceste două domenii la toate nivelurile ierarhice, adică sunt atât medici, cât și menajere, prin urmare o politică adecvată dintr-o perspectivă de gen ar lua în calcul îmbunătățirea vieților atât a femeilor care sunt medici, cât și a femeilor care sunt angajate în domeniul sanitar.**

La capitolul accesării de servicii în sănătate și educație, din nou, lipsește perspectiva de gen. **Niciun concurent electoral nu și-a propus să asigure gratuit anumite servicii medicale care vizează în mod exclusiv femeile**, de exemplu cum ar fi testarea împotriva cancerului colului uterin și mamar. Doar un singur concurent electoral și-a propus îmbunătățirea condițiilor din maternități, precum doar un singur concurent electoral și-a propus să finanțeze de la stat tratamentul necesar împotriva infertilității.

Femeile nu apar ca grup țintă în platformele electorale, de exemplu cum apare familia. Nu toate femeile fac parte dintr-o familie, și nu toate femeile sunt mame. În plus, familiile sunt și monoparentale, precum și cu copii cu dizabilități, și monoparentale cu copii cu dizabilități. Prin urmare, nu apar măsuri concrete de îmbunătățire a vieților femeilor care nu sunt mame, care sunt mame, dar în familii monoparentale și care sunt mame cu copii dizabilități, precum și femei/mame cu dizabilități. Platformele electorale abordează familia doar prin prisma indemnizațiilor oferite la nașterea copiilor. **Niciun concurent electoral nu s-a referit la concediul paternal ca măsură de a asigura egalitatea de gen.** Totuși, unii concurenți electorali își propun să mărească numărul creșelor și să îmbunătățească condițiile în grădinițe. Cu toate acestea, nici un concurent electoral, nu și-a propus să anuleze plățile lunare la care sunt supuși părinții pentru a și menține copii în sistemul educațional preșcolar. Existența acestor plăți afectează în mod direct copii săraci a căror prezență la grădiniță depinde de bunăstarea familiilor, taților, iar cel mai des depind de bunăstarea mamelor.

Doar doi concurenți electorali și-au propus să canalizeze satele din Republica Moldova. Această măsură a fost gândită mai degrabă din perspectiva modernizării satelor din Moldova, și nu dintr-o perspectivă de gen. Totuși, de pe urma acestei măsuri vor beneficia și femeile. Canalizarea satelor nu duce la asigurarea egalității de gen, însă ușurează munca casnică a femeilor de la sate. O egalitate de gen ar fi dacă bărbații ar începe să preia din muncile casnice. Realizarea acestui lucru depinde de schimbarea mentalității, care se va produce în timp și prin politici adecvate, care lipsesc cu desăvârșire din actualele platformele electorale. **Doar un singur concurent electoral și-a propus votarea legii cu privire la cotele de gen pe liste de partid, în timp ce doar doi concurenți electorali s-au referit în platformele sale electorale la violența domestică asupra femeilor.**

Propuneri particulare:

În urma acestor constatări, am încercat să venim în ajutorul concurenților electorali, încât să le indicăm ce ar fi trebuit să includă în platformele sale electorale astfel încât viața femeilor din Republica Moldova să se îmbunătățească și într-o măsură sau alta să se asigure o egalitate de gen.

	Ce propun concurenții electorali	Ce ar trebui sa propună (în plus)
Politici de sănătate și educație	<ul style="list-style-type: none"> -Măriri salariale -Renovarea maternităților (doar un partid) - Modernizarea creșelor, grădinițelor și a școlilor (două partide) 	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea gratuită a efectuării testului Babeș-Papanicolau (cel mai sigur mod de prevenire a cancerul de col uterin). Actualmente acest test este gratuit DOAR pentru femeile care au poliță de asigurare. Ce facem cu femeile care nu au poliță de asigurare? -Asigurarea la un preț redus a produselor de igienă necesare pentru menstruație, în special pentru femeile șomere
Măsuri de sprijin pentru creșterea și educarea copiilor	<ul style="list-style-type: none"> -Mărirea indemnizațiilor la nașterea copiilor. Creșterea acesteia odată cu nașterea celui de al doilea copil. Schema se repetă la nașterea unui alt copil. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anularea plăților lunare pentru frecventarea grădinițelor - valoficarea concediului parternal - Facilitarea reconcilierii vieții profesionale și a celei familiale¹ - ce facem cu familiile care adoptă copii? „Idemnizații la naștere” – este o expresie/abordare greșită și limitată, deoarece unele femei/cupluri nu pot avea copii pe cale biologică, însă pot adopta, chiar copii foarte mici, atunci aceste mame/familii nu vor beneficia de indemnizații?
Politici de asistență pentru familiile monoparentale și sărace	Nimic	<ul style="list-style-type: none"> - ”recunoașterea valorii activității de îngrijire a mamelor care cresc copii cu dizabilități, în special de gradul unu, prin includerea perioadei de îngrijire a copilului cu dizabilități, care nu a fost instituționalizat, în vechimea de muncă ce dă drept la pensie, la eliberarea unui carnet de muncă, la acordarea concediilor plătite”² - ”Dezvoltarea centrelor comunitare de asistență socială multi-funcționale, care ar oferi mamelor

¹http://www.demografie.md/files/1524_politici_familiale.pdf

²http://www2.un.md/UNIFEM/programme_areas/GRB/case_studies/rom/BSG-ProtectiaSociala-costul_ingrijirii_pers_disabilitati.pdf

		singure posibilitatea de a fi încadrate în câmpul muncii” ³
Femeile migrante	Migrația abordată în termeni generaliști doar de câteva partide	- Politici de reintegrare în câmpul muncii. Se propun posibilități de investiții, însă emigrarea nu presupune doar acumularea de capital investițional. Femeile emigrante lucrează în număr mare în calitate de menajere și îngrijitoare. Această muncă nu le permite dezvoltarea unei cariere și profesarea unei munci calificate. Prin urmare, ar trebui să existe oportunități de muncă ce le ar permite revenirea în țară pe poziții și în profesii practicate anterior plecării
Reducerea diferențelor salariale	Nimic	Plată egală pentru muncă egală
Pensionarea	Creșterea pensiilor și specificarea diverselor măsuri de a oferi o pensie minimă unică	-Eliminarea vârstei diferențiate de pensionare - Asigurarea unei pensii minime indiferent de munca desfășurată. De exemplu, femeile lucrează în număr mare în domeniile cele mai prost plătite, cum ar fi menajere, prin urmare această inegalitate se resfrânge și asupra pensionării
Canalizarea zonelor rurale	Două partide își propun canalizarea zonelor rurale	- De ce e important?- pentru că femeile sunt cele care îndreptind activități casnice ce necesită apă în cantități mari
Regularea domeniului confecțiilor	Nimic	- Autohton - Străin – condițiile de muncă - stabilirea unui salariu minim pentru protejarea forței de muncă. Investitorii sunt bine veniți, însă aceștea nu ar trebui să exploateze și să fie atrași de MD doar pentru că forța feminină de muncă este ieftină
Violența domestică	- Înăsprirea pedepselor -Implementarea programelor pentru a îmbunătăți modul în care sunt tratate femeile	- Formarea și instruirea polițiștilor - Deschiderea de centre de ajutor pentru victimele violenței în familie - Programe de asistare a agresorilor, în sensul de dezvoltare a violenței. Violența asupra femeilor este învățată, prin urmare agresorii trebuie să fie incluși în programe de dezvoltare a violenței.
Femeile cu dizabilități	Nimic	Multe de făcut, totuși două măsuri dintre cele mai urgente:

³http://www2.un.md/UNIFEM/programme_areas/GRB/case_studies/rom/BSG-ProtectiaSociala-costul_ingrijirii_pers_disabilitati.pdf

		<ul style="list-style-type: none"> -Stimularea agenților economici de a angaja femeile cu dizabilități -Accesibilizarea – locomotorie, dar și informațională, în special pentru femeile cu deficiențe de auz sau vedere
--	--	--